

3530 Miskolc, Corvin u. 1-3 Tel./fax.: +36/46-328-709

Thomka Judit

felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó asszony részére

Magyar Tudományos Akadémia Létesítménygazdálkodási Központ

1112 Budapest,
Budaörsi út 45.

Fax: 06-1/411- 6268

e-mail: kozbeszerzes@lgk.mta.hu

Tisztelt Ajánlatkérő!

A Magyar Tudományos Akadémia Létesítménygazdálkodási Központ, mint ajánlatkérő által az „**IRODABÚTOROK ÉS KIEGÉSZÍTŐK BESZERZÉSE - 2017**” tárgyú, közösségi értékhatárt elérő értékű közbeszerzési eljárás **2017/S 058-107484** számon az Európai Unió Hivatalos lapjában 2017. március 23. napján megjelent részvételi felhívás kapcsán a Kbt. 80. §. (1) bek. b) pontja és ba) alpontja alapján

előzetes vitarendezési eljárást

kezdeméyezzük.

A részvételi felhívás **II.1.4) Rövid meghatározás** körében az ajánlatkérő többek között az alábbiakat írta elő:

Irodabútorok és kiegészítők beszerzése az MTA Humán Tudományok Kutatóház bebútorozására, az alábbi 2

részben:

1.rész: Ülő bútorok: 2 432 darab.

2.rész: Egyéb irodabútor, berendezés: 5 914 darab.

A közbeszerzési eljárás tárgya a bútorok gyártása, helyszínre szállítása, beszerelése, beüzemelése.

A részvételi felhívás a 2. rész vonatkozásában a **II.2.1) Elnevezés** pontban a következőket írja:

Egyéb irodabútor, berendezés (ülő bútorok kivételével)

Rész száma: 2

A részvételi felhívás **II.2.9. Az ajánlattételre vagy részvételre felhívandó gazdasági szereplők számának korlátozására vonatkozó információ** pontban az ajánlatkérő a következőket írta elő:

A részvéltre jelentkezők tervezett száma: 5

A jelentkezők számának korlátozására vonatkozó objektív szempontok:

A részvételi felhívás feladásától visszafelé számított három éven belül, szerződésszerűen teljesített, maximum hat darab, irodabútor, berendezések (ülőbútorok kivételével) szállítására vonatkozó, a részvéltre jelentkező által saját jogon (alvállalkozó, kapacitást biztosító szervezet bevonása nélkül) teljesített referenciáinak együttes nettó értéke alapján rangsorolja az Ajánlatkérő az érvényes jelentkezést benyújtó részvéltre jelentkezőket.

Ajánlatkérő a részvéltre jelentkező által benyújtott, a fenti feltételeknek megfelelő referenciák értékét összesíti.

Ajánlatkérő számára a magasabb érték a kedvezőbb, az első helyre a legmagasabb nettó összesített értékű referenciával rendelkező részvéltre jelentkezőt sorolja, ezt követően az összesített nettó érték szerint csökkenő sorrendben rangsorolja a részvéltre jelentkezőket. Amennyiben az 5. helyen, egyenlő összesített nettó értékű részvéltre jelentkező áll, úgy valamennyi, az 5. helyen

rangsorolt részvételi jelentkezőnek megküldi az ajánlattételi felhívást. Ajánlatkérő kizárólag a beszerzés tárgya szerinti értéket és a részvételre jelentkező által saját teljesítésben végzett részt veszi figyelembe a rangsorolásnál a referenciák értékéből (alvállalkozó, teljesítési segéd által végzett rész értékét ajánlatkérő nem veszi figyelembe). Ajánlatkérő rögzíti, hogy a műszaki, illetve szakmai alkalmasság igazolására bemutatott, a minimumkövetelményeket teljesítő referenciák is bemutatathatóak, de a rangsorolásnál csak abban az esetben veszi figyelembe ajánlatkérő a referenciát, ha azt nem kapacitást biztosító szervezettel igazolja a részvételre jelentkező.

A Kbt. 82.§ (5) bekezdése alapján ajánlatkérő előírja, hogy az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alátámasztására, a Kbt. 69.§ (8) bekezdése szerint a részvételre jelentkezőnek a bemutatott referenciákat az alábbiak szerint kell igazolnia: a szerződést kötő másik fél által kiadott vagy aláírt igazolással, amely legalább az alábbi információkat tartalmazza: a teljesítés ideje, a szerződést kötő másik fél neve (elérhetőséggel – email cím és telefonszám), a szállítás tárgya (olyan részletezettséggel, hogy egyértelműen megállapítható legyen, hogy az irodabútor, berendezések (ülóbútorok kivételével) szállítására vonatkozott), a teljesítés nettó ellenértéke (adott esetben egyértelműen feltüntetve a saját teljesítés összegét), valamint, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt.

A részvételi felhívás **III.1.3. Műszaki, illetve szakmai alkalmasság** körében többek között Ajánlatkérő a következőket írta elő:

A kiválasztási szempontok felsorolása és rövid ismertetése:

M.1.: Az egységes európai közbeszerzési dokumentum IV. rész kitöltésével a részvételre jelentkező a 321/2015. (X.30.) Kormányrendelet 21. § (1) bekezdés a) pontja alapján mutassa be a jelen részvételi felhívás VI.5) pontjában szereplő feladási dátumtól visszafelé számított 3 évben teljesített, legjelentősebb szállításainak ismertetését.

Az igazolás, illetve nyilatkozat tartalmazza legalább a következő adatokat:

- a szerződést kötő másik fél neve és címe,
- a kontaktszemély megnevezése, elérhetősége (telefonszám és/vagy e-mail),
- a korábbi szállítások ismertetése (olyan részletezettséggel, hogy abból megállapítható legyen az alkalmassági szempontnak való megfelelés),
- az ellenszolgáltatás összege,
- teljesítés ideje év és hónap pontossággal,
- nyilatkozatot arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e,
- ha a teljesítést nem önállóan végezte, annak feltüntetése, hogy a referenciát bemutató szervezet a teljesítésben milyen ellenértékkal vett részt.

Az alkalmasság minimumkövetelménye(i):

M1.: Alkalmos a részvételre jelentkező, ha legalább az alábbi feltételeknek megfelelő referenciát be tudja mutatni:

2.rész esetében:

a) a részvételi felhívás feladásától visszafelé számított 36 hónapban szerződésszerűen teljesített, a közbeszerzés tárgya szerinti, azaz egyéb irodabútor, berendezések (ülóbútorok kivételével) leszállítására, beállításra és beüzemelésre vonatkozó, az alábbi feltételeknek megfelelő referenciákat,

b) amelyek közül legalább egy elérte a nettó 170 000 000 HUF-ot, amely esetében a teljesítés időszaka nem haladta meg a 90 naptári napot, valamint

c) a referenciák összesített értéke elérte a legalább nettó 220 000 000 HUF-ot.

Ajánlatkérő a részvételi felhívásban az eljárás illetve az adott részek becsült értékét nem adta meg.

A Kbt. 65. § (3) és (5) bekezdése rögzíti:

(3) Az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével mellett a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat - a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel - legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.

(5) A (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelő ténylegesen szükséges mértékű előírásnak a referenciák körében azt kell tekinteni, ha az ajánlatkérő az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékének legfeljebb 75%-át elérő összegű, mennyiségi meghatározás esetén az adott közbeszerzés legfeljebb 75%-át elérő mennyiségű vagy mértékű, és tárgyat tekintve az adott közbeszerzéssel műszakilag egyenértékű korábbi szállítás, építési beruházás, illetve szolgáltatás igazolását követeli meg. Az ajánlattevőtől megkövetelt árbevételi adatokra vonatkozó minimumkövetelményt az ajánlatkérőnek úgy kell meghatároznia, hogy - az éves teljes árbevétel vizsgálata esetén - az a gazdasági szereplő, amely rendelkezik az ajánlatkérő által vizsgált üzleti évben vagy években összesen az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékét elérő teljes árbevétellel, vagy - a beszerzés tárgya szerinti árbevétel vizsgálata esetén - az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékének 75%-át elérő összegű, a beszerzés tárgya szerinti árbevétellel, nem minősülhet alkalmatlannak.

A Kbt.-hez fűzött Miniszteri indokolás az alkalmasság kapcsán többek között az alábbiakat írja:

Általános szabályként, a korábbiakhoz hasonlóan előírásra kerül, hogy az alkalmassági követelményeket a közbeszerzés tárgyára kell korlátozni és ezek mértéke a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételekre korlátozódhat. Ez a szabály különösen azt a gyakorlatot kívánja megakadályozni, hogy túlzott feltételek meghatározásával bizonyos gazdasági szereplők az eljárásban ne tudjanak részt venni és ezáltal szűküljön a piaci verseny. A törvény szövege itt külön felhívja a figyelmet az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód és a verseny tisztaságának alapelveire és ezek kötelező alkalmazására.

III.1.3. Műszaki és szakmai alkalmasság a 2. rész vonatkozásában

M1) alkalmassági kritérium

A Kbt. 65. § (3) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását - az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével mellett - a beszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat csak a szerződés teljesítéséhez szükséges mértékig írhatja elő.

Ajánlatkérő műszaki gazdasági alkalmasság körében előírt referencia követelményekkel kapcsolatos előírása sérti a Kbt. 65. § (3) bekezdését.

Ajánlatkérő összesen 220 millió forint értékben kért referenciákat - amelyről nem állapítható meg, hogy megfelel-e a Kbt. 65. § (5) bekezdésében meghatározott 75%-os szabálynak, tekintettel arra, hogy ajánlatkérő nem adta meg az eljárás valamint az egyes részek becsült értékét, így csak feltételezhető, hogy a 220 millió forintos előírás megfelel a Kbt. 65. § (5) bekezdésének - amely az előírás alapján tetszőleges számú referenciával igazolható lenne, azonban ajánlatkérő többletkövetelményként előírja, hogy **1 db referenciának, amelynek egyéb irodabútor, berendezések (ülóbútorok kivételével) leszállítására, beállítására és beüzemelésére kell vonatkoznia el kell érnie legalább nettó 170 millió forintot és a teljesítés nem haladhatja meg a 90 napot.**

Álláspontunk szerint Ajánlatkérő referenciákra vonatkozó előírása több okból is túlzó és a szükséges mértéket meghaladja az alábbiak okán:

Az, hogy adott esetben az ajánlatkérő által előírt nettó 220 millió forint összértéket elérő referencia követelmény megfelel a Kbt. 65.§ (5) bekezdésében meghatározott 75%-os szabálynak, nem zárja ki, hogy ajánlatkérő előírása sértse a Kbt. 65. § (3) bekezdését.

Az elmúlt években ilyen nagyságrendű bútor beszerzés nagyon kevés volt, különösen úgy, hogy azok értékéből le kell vonni a beszerzés során szállított ülőbútorok értékét. Általában az ajánlatkérők az irodabútorok beszerzésekor egy eljárás és egy részajánlat keretében szerzik be az ülőbútorokat az egyéb irodabútorokkal és berendezésekkel együtt. Azonban még az olyan beszerzések száma is elenyésző volt az elmúlt években, ahol a beszerzés szerződéses értéke elérte volna a nettó 170 millió forintot az ülőbútorokkal együtt.

A 90 napos teljesítési határidő a fentieket tovább szűkíti, tekintettel arra, hogy a nagyobb nagyságrendű beszerzések esetében általában szakaszos teljesítés került előírásra vagy több éves keretmegállapodásos szerződés került megkötésre és annak keretében került sor a bútorok lerendelésére.

Az elmúlt években elenyésző volt az olyan beszerzések száma, ahol kizárólag az irodabútor és berendezés értéke elérte a 170 millió forintot, és a teljesítés 90 nap alatt megtörtént.

Ajánlatkérő az eljárásban keretszámot határozott meg, amelyben a 6 legnagyobb *irodabútor, berendezések (ülőbútorok kivételével) szállítására* vonatkozó referenciát fogja vizsgálni. Ebben a körben már nem tette ajánlatkérő a referenciák elfogadhatóságának feltételévé, hogy a teljesítésnek 90 napot nem meghaladónak kell lennie.

Ugyanakkor ajánlatkérő azt sem követelte meg, hogy az alkalmasság kapcsán benyújtott referencia a 6 darab referenciába kötelezően beszámítandó, így a 90 napot meg nem haladó teljesítés a kiválasztásnál már nem jelent szempontot Ajánlatkérő számára.

Feltételezhetően a 6 darab kiválasztást szolgáló referencia együttes értéke többszörösen meg fogja haladni az eljárás 2. részre vetített becslött értékét, tekintettel arra, hogy e körben több éves keretmegállapodások és éves keretszerződések is figyelembe vehetők.

Magával a kiválasztási szemponttal ajánlatkérő biztosította, hogy kizárólag olyan részvételre jelentkezők kerülnek kiválasztásra, akik a becslött érték többszörösét teljesítették az elmúlt években.

A Döntőbizottság több határozatában rámutatott, hogy Ajánlatkérőnek nem elegendő az alkalmassági kritériumokat úgy meghatározni, hogy több gazdasági szereplő is tudjon ajánlatot tenni, hanem azokat úgy kell meghatározni, hogy valamennyi lehetséges, **a szerződés teljesítésére ténylegesen képes gazdasági szereplő tudjon ajánlatot tenni.** A közpénzt felhasználó ajánlatkérőnek biztosítania kell, hogy **„az adott beszerzés elnyeréséért valamennyi lehetséges, a szerződést ténylegesen teljesíteni képes ajánlattevő versenyezhesen”.** (D.292/17/2015.)

Nem zárhatnak ki a közbeszerzési eljárásban való részvételtől olyan potenciális részvételi jelentkezőket, akik egyébként alkalmasak lennének a szerződés teljesítésére. Nem elegendő úgy meghatározni az alkalmassági feltételeket, hogy több részvételi jelentkező is tudjon annak alapján jelentkezést benyújtani, hanem akként kell megállapítani, hogy az a szerződés teljesítésére képes összes potenciális részvételi jelentkező számára egyenlő eséllyel biztosítsa a megfelelő részvételi jelentkezés lehetőségét. (D.166/10/2016)

A közbeszerzési eljárásban Ajánlatkérőnek biztosítania kell, hogy a szerződést teljesíteni képes valamennyi ajánlattevő ajánlatot tehessen! A túlzó alkalmassági követelmény korlátozza a versenyt és verseny tisztaságát és az ajánlattevők esélyegyenlőségét.

Túlzottan magas értékű referencia előírással Ajánlatkérő a szerződés teljesítésére képes, potenciális ajánlattevőket zár ki. Ajánlatkérő fenti előírása álláspontunk szerint számos a teljesítésre képes részvételre jelentkezőt zár ki, tekintettel arra, hogy ezen jelentkezők adott esetben évente az előírt nettó 170 millió forint többszörösét teljesítették, csak nem egy szerződés, hanem több szerződés keretében.

Álláspontunk szerint azzal, hogy ajánlatkérő egy referencia vonatkozásában követeli meg a nettó 170 millió forintos értéket, túlzó, tekintettel arra, hogy a tapasztalat meglétét nem befolyásolja, hogy részvételre jelentkező hány szerződés keretében szerezte azt meg.

Ezt az értelmezést támasztja alá a Közbeszerzési Döntőbizottság D.166/10/2016 határozata is, amelyben a Közbeszerzési Döntőbizottság rámutatott, hogy „A Döntőbizottság álláspontja szerint a referencia egy szerződés keretében történő teljesítése nem mennyiségi vagy műszaki feltétel, ezért azt a Kbt. 65. § (3) bekezdésében szükséges értékelni.

Az egy szerződés keretében teljesített, számos feltételnek megfelelő alkalmassági követelmény az esélyegyenlőség alapelveinek csorbitását eredményezheti, ezért a feltételek ilyen módon történő megfogalmazását különösen körültekintően kell vizsgálni.

...
Nem ítélte indokoltnak a Döntőbizottság a 9 db tálalókonyha felújítása referenciának egy szerződés keretében történő teljesítését, mivel a szükséges tapasztalat, gyakorlat megszerzését az a tény nem befolyásolja, hogy azt egy vagy több szerződés keretében megvalósított kivitelezésben szerezte meg a részvételi jelentkező.”

Ugyanezt az értelmezést támasztja alá a Közbeszerzési Döntőbizottság D.897/20/2015. számú határozata is, miszerint: „A Döntőbizottság megítélése szerint a versenyt szűkítő, túlzott, a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékét meghaladó előírás az összetett követelmény egy referencia vonatkozásában való előírása. A Döntőbizottság megítélése szerint az alkalmasság megállapításához szükséges tapasztalattal való rendelkezés abban az esetben is megállapítható, ha a részvételi jelentkező több referenciamunka elvégzésével igazolja az előírt követelményeknek való megfelelést.”

Természetesen ajánlatkérő az alkalmasság kapcsán felhívta a részvételre jelentkezők figyelmét, hogy az alkalmassági követelményeknek kapacitást biztosító szervezet bevonásával is megfelehetnek.

Ugyanakkor az előírt M1) alkalmassági kritérium kapcsán Ajánlatkérő – álláspontunk szerint – e körben nem hivatkozhat arra, hogy ajánlattevő jogosult az alkalmasságát kapacitást biztosító szervezet bevonásával is igazolni, és így igazolni az általa előírt túlzott alkalmassági követelményt.

A Kbt. 65. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés attól függetlenül érvényesül, hogy ajánlattevő saját maga vagy kapacitást nyújtó szervezet bevonásával igazolja az alkalmasságát. Az ilyen követelmény versenykorlátozó jellege miatt jogsértő, függetlenül annak lehetőségétől, hogy az alkalmasság igazolására közreműködő útján is lehetőség van.

A Közbeszerzési Döntőbizottság D. 38/16/2015 számú határozatában rámutatott, hogy „A Döntőbizottság álláspontja szerint a Kbt. 55. § (3) bekezdésében foglalt és a Kbt. 39. § (1) bekezdésében az ajánlati felhívás tartalmára vonatkozó előírásai függetlenül érvényesülnek a tekintetben, hogy az adott ajánlattevő saját maga, vagy közreműködő bevonásával kívánja az alkalmassági feltételnek való megfeleléseit igazolni. Azaz az ajánlatkérő jogsértő alkalmassági feltétele vonatkozásában, annak igazolásául nem hivatkozhat arra a tényre, vagy lehetőségre, hogy az adott ajánlattevő egyébként közreműködő igénybevétele a Kbt. 55. §-a szerinti kapacitást nyújtó szervezet útján is megfelelhet. Amennyiben ugyanis az adott alkalmassági feltétel túlzott mértékű a szerződés tárgyához, illetőleg annak feltételeihez képest, akkor a versenykorlátozó jellege miatt jogsértő attól függetlenül, hogy a Kbt. lehetőséget nyújt az alkalmasság igazolása végett közreműködő igénybevétele.”

A fentiekre tekintettel kérjük, hogy ajánlatkérő módosítsa a részvételi felhívás M1) alkalmassági kritériumát a 2. rész vonatkozásában akként, hogy

- nettó 170 millió forint értékű ajánlattevők több referenciával is teljesíthessék, vagy amennyiben ajánlatkérő 1 db referencia értékét kívánja a továbbiakban is meghatározni, úgy annak értékét mérsékelje nettó 100 millió forintra (tekintettel arra, hogy az elmúlt évek beszerzéseinek nagyságrendje ezen nagyságrend volt)
- törölje továbbá azon előírását, hogy a fentiek szerint meghatározott értékű és számú referencia vonatkozásában a teljesítésnek 90 napon belülnek kell lennie.

Miskolc, 2017. április 06.

Tisztelettel:

Pappné Urbán Katalin
ügyvezető

IRODA 2000
Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Miskolc, Corvin u. 1-3.
Telefon/fax: (46) 328-709
E-mail: iroda@iroda2000.hu
Bérelő: 11734004-20513322